

Via de fokveevingen in Osnabrück – de duizendste vond begin juli plaats – en rechtstreeks van de bedrijven kochten Nederlandse en Vlaamse veehouders massaal vaarzen aan uit Osnabrück. De Nederlandse commissionair Harm Doornbos had er een groot aandeel in.

Hij kent de weg inmiddels op zijn duimpje. Al dertig jaar lang reist Harm Doornbos (78) uit Overschild bijna elke maand naar Duitsland. Zijn doel? Het bezoeken van de fokveevingen in Osnabrück. Van de duizend fokveevingen die het Osnabrücker Herdbuch inmiddels heeft georganiseerd, heeft Doornbos er heel wat bijgewoond. Hoeveel dieren Doornbos in totaal heeft geïmporteerd, weet hij niet precies. 'In 1994 waren het er al meer dan tienduizend. En ook daarna heb ik nog flink wat dieren gekocht.'

Het zouden grote, imponerende koeien zijn.' Doornbos, destijds behalve koopman ook veehouder, wilde er het zijne van weten. Hij ontdekte dat er op de fokveevingen in Osnabrück veel Holsteindieren te koop waren. In Osnabrück was onder leiding van Holsteinpionier Gustav Wilke al vanaf 1964 ingezet op Holsteins. In 1971 werd 52 procent van de

Historie veilingen Osnabrück gaat terug tot 1926

Via de fokveevingen in Osnabrück verwisselden enorm veel Duitse vaarzen van eigenaar. De historie van de fokveevingen gaat terug tot de jaren twintig van de twintigste eeuw. In 1926 boden de Osnabrückse veehouders 138 dieren aan op de veiling. In 1950 werden 2003 dieren verkocht, in 1974 3060

stuks en in het topjaar 1983 waren dat er 6396. Meer recent, in 2000 lag het aantal verkochte veilingdieren nog altijd op een respectabele 4771 stuks. Door de jaren heen nam ook de verkoop rechtstreeks vanaf de boerderij toe, van 480 dieren in 1972-1973 tot 1436 dieren in 1999-2000.

Doornbos uit principe niet. 'Ik argwaan oude koeien. Het is net als met oude mensen verplaatsen. Die passen zich niet goed aan.' Hoe maakt Doornbos een selectie uit de catalogus die maandelijks ongeveer vijfhonderd dieren telt? Hij pakt een rode

Veiling tijdens Osnabrücker Schwarzbunttage

mocht aankopen. Niet de minste veehouders staan vermeld: onder meer Jan Nieuwenhuizen uit Zevenhoven en Auke Landman uit Oosthem. Overigens komt de uit Duitsland afkomstige H-familie van Landman niet uit het gebied van Osnabrück.

Nog altijd maakt Doornbos maandelijks de trip naar Osnabrück, het liefst samen met veehouders. Aan stoppen denkt

Nederlandse commissionair Harm Doornbos impo rteerde meer dan 11.000 vaarzen uit Osnabrück

Duizendste fokvee veiling Osnabrück

De eerste bezoeken van Doornbos aan Osnabrück vielen samen met de opkomende belangstelling voor de Holsteins in Nederland. 'Daar werd veel over gepraat. Er waren oudere Groningse boeren die al Holsteins hadden gezien.

Osnabrückse koeien met sperma van Holsteinstieren geïnsemineerd, in 1973 al 75 procent en in 1977 99 procent. Doornbos kan zich de indrukken van zijn eerste veilingbezoeken nog goed voor de geest halen. 'Dat is het, dacht ik. Die koei-

en hadden een grotere maat en meer inhoud dan de onze. Dat sprak me aan. Ze konden daardoor veel ruwvoer verwerken. Bovendien hadden ze een mooi uierbeeld en goede benen.'

Doornbos haalt een fax te voorschijn van het Osnabrücker Herdbuch. Het stamboek heeft voor Doornbos precies op papier gezet wanneer de eerste koeien vanuit Osnabrück naar Nederland kwamen. In 1975 kocht Doornbos twee stuks, in 1976 tien, in 1977 meer dan vijftig en in 1978 al meer dan tweehonderd. De piek lag in de jaren tachtig. 'Op één veiling heb ik 104 dieren gekocht. Dat was het record.' Ook België profiteerde van de vroege inzet van Holsteins in Osnabrück. 'Het precieze aantal geïmporteerde vaarzen kan ik niet meer achterhalen, maar het zijn er in ieder geval meer dan negenduizend geweest', weet de Vlaamse koopman Karl Miessen van Osnabrücker Breeders Service. Miessen constateert dat de vraag naar Duitse vaarzen de afgelopen jaren sterk gedaald is. Dat ligt volgens hem niet aan de kwaliteit. 'Er zijn prima dieren uit

Osnabrück voortgekomen. Een flink aantal Osnabrückse dieren heeft 100.000 kilogram melk geproduceerd.'

Argwaan tegenover oude koeien

De tafel ligt bezaaid met papieren: oude veilingcatalogi, schrijfblokken vol met aantekeningen en een vergeelde Osnabrückse krant met een foto van Doornbos, waarop hij wordt gehuldigd voor zijn grote aandeel in de verkoop van vaarzen uit Osnabrück.

Duitse veilingen in Leer en Verden heeft Doornbos ook regelmatig bezocht, maar die halen het niet bij de veilingen in Osnabrück. 'Ik kan niet zeggen of de dieren daar beter zijn dan elders, maar mijn hart ligt daar.'

Dat in Osnabrück voornamelijk afgekalfde vaarzen aangeboden worden, vindt Doornbos van wezenlijk belang. 'Bij afgekalfde vaarzen kan ik alles mooi bekijken. Ik wil geen afkalfproblemen, ik wil kijken hoe de uier eruitziet en ik wil weten hoe de melkbaarheid is. Bij drachtige vaarzen weet ik dat niet.' Ook oude koeien koopt

stift en controleert snel en nauwgezet de gegevens van elk dier. 'Vooral de productie van de moeder vind ik belangrijk en met een schuin oog kijk ik ook naar haar exterieur. Op de vader let ik niet, ik zie liever het dier zelf. Bovendien hangt bij zeventig procent van de dieren een kaartje om de nek met de cijfers van de eerste of de tweede controle.' Ook wat betreft melksnelheid doet Doornbos geen concessies. 'Tegenwoordig wordt het goed aangegeven als een dier traag melkt, maar vroeger nam ik zelf een dierenarts mee om daarop te letten. Die keek ook of de baarmoeder schoon was. Ik wil geen rommel kopen, ik vind kwaliteit en betrouwbaarheid belangrijk.'

Niet de minste veehouders

In een keurig handschrift staan de namen en adressen genoteerd van de veehouders die in het verleden megingen naar Osnabrück of voor wie Doornbos zelf koeien

Doornbos nog niet. 'Het mag geen geld kosten, maar zolang ik kan, ga ik door. Ik doe het nog steeds voor m'n plezier.'

Inge van Drie

Oud kampioene van België afkomstig uit Osnabrück

Ze was een van de bekendste koeien van België. Eind jaren tachtig kocht Patrick Van Hoof uit Mortsel tijdens de zwartbontdagen in Osnabrück Daisy 33, een donkere dochter van Roplawn Elevation Abel, gefokt door Klaus Niermann. 'Ze werd destijds 1a. Daisy had in mijn ogen alles. Ze was jeugdig, sterk en groot en had een super uier.' Daisy behaalde zowel in 1990 als in 1992 het nationaal kampioenschap van België, kreeg 92 punten en werd ruim twaalf jaar oud. 'Haar Blackstardochter Doris heeft het ook tot nationaal kampioene geschopt en haar roodbonte Hauzoon David is fokstier geworden.'

Daisy 33, nationaal kampioene

Pas ver na de aankoop van Daisy kwam haar koefamilie extra in de schijnwerpers via Stadel, legt Van Hoof uit. 'Daisy is een halfzus van Doublette en zij is op haar beurt de moeder van Stadel.'

Harm Doornbos: 'Ik let niet op de vader van de aangeboden dieren'

